

Výroční zpráva 2021

Centrum psychologické pomoci,
příspěvková organizace

Příspěvková organizace
Moravskoslezského kraje

Úvodní slovo ředitelky

Vážení čtenáři, náhradní rodičové, klienti a kolegové, do rukou se Vám dostává Výroční zpráva Centra psychologické pomoci za rok 2021. Ráda bych se jejím prostřednictvím poohlédla za uplynulým rokem a sdělila Vám, co se nám, jako příspěvkové organizaci Moravskoslezského kraje, povedlo pro své klienty a náhradní rodiče udělat.

Stejně jako v roce 2020 jsme se potýkali s více či méně přísnými mimořádnými opatřeními, vydanými vládou ČR, a to v návaznosti na další vlny pandemie Covid-19. V loňském roce jsme již na tato opatření byli připraveni, proto se mnoho našich aktivit realizovalo formou telefonických hovorů, skype hovorů, v on-line prostředí. Tímto způsobem nebyl kontakt s našimi klienty přerušen a bylo touto formou poskytováno především odborné sociální poradenství, realizovány přípravy žadatelů o náhradní rodinnou péči a posuzování dětí v náhradní rodinné péči. Pro naše pěstounské rodiny, které doprovázíme, jsme připravili 12 témat e-learningového vzdělávání, aby získali potřebné znalosti k péči o svěřené děti i v této nelehké době. Byli jsme si však vědomi toho, že e-learningové vzdělávání nenahradí osobní kontakt, proto jakmile to bylo jen trochu možné, organizovali jsme skupinová setkání dětí i pěstounů, uskutečnili víkendové vzdělávací pobyty pro pěstouny s dětmi.

Na přelomu května a června jsme přestěhovali a slavnostně otevřeli pracoviště v Opavě ve zcela nově zrekonstruované budově Domova sester na ulici Olomoucké, které se tak stalo bezbariérové a lépe přístupné našim klientům.

V červnu a září jsme se poprvé organizačně podíleli na víkendových setkáních všech pěstounů na přechodnou dobu Moravskoslezského kraje v Hotelu Kamzík v Karlově pod Pradědem a v rámci kampaně „Dejme dětem rodinu“ také na Dnech rodin, které se konaly v měsíci září na Hradě Sovinec, Na Zámku ve Frýdku-Místku a na Zámku v Kuníně. V rámci Dnů rodin ocenil a významenal náměstek hejtmana kraje pro sociální oblast, p. Jiří Navrátil, tři pěstounské rodiny v kraji.

Naše ostravská poradna se v rámci kampaně „Dejme dětem rodinu“ zapojila do dalšího ročníku „Dny fajne rodiny“ a již tradiční akce „Třebovický koláč“, na kterých se spolupodílela s Magistrátem města Ostravy. Naším psychologům se podařilo zpracovat koncepci, jak zkrátit celý proces posouzení a přípravy žadatelů o náhradní rodinnou péči, jejíž smyslem je umožnit dětem, které nemohou vyrůstat ve vlastní rodině, aby co nejdříve „našly“ rodinu náhradní. Bohužel jsme nestihli zrealizovat tradiční konferenci „Dejme dětem rodinu“, což nás upřímně mrzí a věříme, že se nám 10. ročník podaří zorganizovat v roce letošním.

Závěrem mého poohlédnutí mi dovoluji, abych poděkovala všem klientům za důvěru, se kterou se na naši organizaci obrátili, všem náhradním rodičům za velmi záslužnou a mnohdy náročnou péči o svěřené děti a současně popřála „potencionálním“ zájemcům o náhradní rodinnou péči, aby se na nás neváhali obrátit za účelem získání informací, jak pomoci dětem, které nemohou vyrůstat ve vlastní rodině.

Velké poděkování patří také mým kolegům, kterými jsou psychologové, sociální pracovníci a v neposlední řadě provozní pracovníci ekonomického úseku, bez jejichž vstřícného, laskavého a mnohdy obětavého přístupu by naše organizace nemohla fungovat.

Těším se na další setkávání a spolupráci v roce příštím

Renáta Chytrová

ředitelka Centra psychologické pomoci, p. o.

Obsah

Úvodní slovo ředitelky	2
Centrum psychologické pomoci. Kdo jsme?	4
Činnost Centra psychologické pomoci v r. 2021	5
Odborné sociální poradenství	8
Náhradní rodinná péče	12
Spokojenost pěstounů s našimi službami	17
Linka důvěry Karviná	20
Rok 2021 v Centru psychologické pomoci	24
Kontakty na naše poradny	26

Centrum psychologické pomoci. Kdo jsme?

Poradci a terapeuti v rodinném, partnerském, manželském i osobním poradenství, v odborném sociálním poradenství

Krizoví interveni na Lince důvěry,
v telefonické krizové pomoci

Odborní konzultanti a lektori při posuzování a přípravě zájemců o náhradní rodinnou péči, kterými jsou žadatelé o klasickou pěstounskou péči, pěstounskou péči na přechodnou dobu či žadatelé o osvojení dětí

Klíčoví pracovníci, odborní poradci, terapeuti v sociálně-právní ochraně dětí

Přestože činnost organizace byla v hodnoceném roce značně ovlivněna omezujícími vládními nařízeními, přesto jsme realizovali:

- **22 679 konzultací** s našimi klienty
- **256 zájemců** absolvovalo psychologické posouzení a přípravu na novou životní roli náhradních rodičů a jejich 115 dětí
- **52 dětem**, které se nacházely v pěstounské péči na přechodnou dobu nebo v dětských domovech, bylo provedeno psychologické vyšetření za účelem svěření do klasické pěstounské péče
- **od roku 2013** doprovázíme, spolupracujeme, vzděláváme, pomáháme a jsme na blízku pěstounským rodinám, které s námi uzavřely dohodu o výkonu pěstounské péče. V roce 2021 jsme ve 453 rodinách pomáhali zvládnout péči o 631 dětí.
- **na Lince důvěry** jsme přijali 3 810 hovorů

25 PSYCHOLOGŮ

28 SOCIÁLNÍCH PRACOVNÍKŮ

6 PROVOZNÍCH PRACOVNÍKŮ

59 TÝMOVÝCH HRÁČŮ

Činnost Centra psychologické pomoci v roce 2021

Centrum psychologické pomoci, p. o., poskytuje své služby v rámci šesti poraden, které působí na území celého Moravskoslezského kraje, k tomu disponuje jedním nepřetržitým pracovištěm telefonické krizové pomoci neboli Linky důvěry a pak je to sídlo organizace. Za svá „pracoviště“ bychom mohli označit i naše partnerské pěstounské rodiny, které doprovázíme a pravidelně je navštěvujeme v jejich domácnostech, což představuje dalších 453 míst, kde nacházejí pomoc, zázemí a bezpečí děti opuštěné z různých důvodů svými rodiči. Na všech těchto místech se snažíme být nápomocni lidem, kteří buď dlouhodobě, nebo jen v krátké životní situaci potřebují názor pomáhajícího profesionála, odbornou pomoc nebo „jen“ blízkost jiného člověka, se kterým může sdílet své životní zkušenosti.

Dne 2. června 2021 byly slavnostně otevřeny nové prostory Rodinné a manželské poradny v Opavě, na ulici Olomoucká 2520/74. Slavnostní otevření probíhalo za účasti zástupců Moravskoslezského kraje a dalších významných hostů z oblasti sociálních služeb. Centrum psychologické pomoci tak využívá další nové, moderní a bezbariérové pracoviště, v němž bude tým odborníků poskytovat služby odborného sociálního poradenství v oblasti rodinných a partnerských vztahů a v oblasti náhradní rodinné péče, komplexní podporu žadatelům o náhradní rodinnou péči, pěstounům a jejich dětem.

CPP se aktivně zapojuje do kampaně kraje a propagace NRP - Dejme dětem rodinu.

Propagace NRP se nám dařila nejen v rámci spolupráce s Českou televizí a zveřejněním článků v tisku, ale také například:

V měsíci září 2021 jsme ve spolupráci s KÚ MSK propagovali NRP v rámci kampaně „Dejme dětem rodinu“ na Hradě Sovinec, Na Zámku ve Frýdku-Místku a na Zámku v Kuníně na akcích nazvaných „Dny rodin 2021“.

V rámci Týdne sociálních služeb, kdy se do této celorepublikové aktivity zapojila i pracoviště CPP, která v týdnu od 4. do 10. 10. 2021 „otevřela své dveře“ široké odborné i laické veřejnosti a uskutečnila různé akce.

V rámci propagace NRP proběhly také besedy a vzdělávací akce, jako např.:

Beseda „Cesta ke kořenům, nejen o Vietnamu“, kterou uspořádala pro pěstouny i širokou veřejnost ostravská poradna. Přednášející Mgr. Šárka Šimšová se věnovala tématu, jak budovat identitu dětí v NRP.

Beseda o náhradní rodinné péči s pracovníky opavské, frýdecké a novojičínské poradny v rámci kampaně Dejme dětem rodinu.

Zábavně vzdělávací akce „Den fajne rodiny“ proběhla na ostravském pracovišti, tentokrát na téma podpory rodinných vazeb.

Medailonky k náhradní rodinné péči ve formě video-spotů, které Moravskoslezský kraj natočil díky spolupráci mnoha lidí a finanční podpoře EU a MSK. Tyto jsou ke zhlédnutí i na našich webových stránkách. V medailoncích se objevuje psycholožka CPP, PhDr. Marie Blažková i pěstouni, kteří mají s CPP uzavřenu dohodu o výkonu pěstounské péče.

Besedy a přednášky se také konaly na základních a mateřských školách, středních školách, vyšších odborných i vysokých školách.

Odborné sociální poradenství

Jsme tady pro Vás, když se Vám nedaří a hledáte cestu, kudy dál.

Na všechny naše poradny se mohou s důvěrou obrátit lidé, kteří potřebují nebo očekávají pomoc v rodinné, partnerské, nebo jiné individuální těžké životní situaci. Těmto lidem, kteří se ocitli v nepříznivé životní situaci a nejsou schopni ji řešit vlastními silami, jsme poskytli v roce 2021 pomoc ve formě **22 679 konzultací**. Z tohoto počtu bylo **51 % konzultací poskytnuto rodinám s dětmi**, **23 % partnerům**, kteří hledali cestu k úpravě svého vztahu a **26 % jednotlivcům**, kteří se ocitli v krizi.

„V péči o štěstí druhých nacházíme své vlastní.“

– Platón

Jak poznamenal Františka rozvod rodičů

Poradnu navštívila paní K., uvedla, že jí dělá starost synův zdravotní stav. Svého deseti-letého syna, říkejme mu František, popsala jako hodného hochu, s dobrými školními výsledky, který si ztěžuje na pronikavou bolest na hrudi, která je někdy tak velká, že ho matka nechá doma.

Uvedla, že se mimo jiné začal bát chodit sám na trénink, večer nemůže usnout a v noci se budí. Navštívila pediatra, který Františka důkladně vyšetřil, ale příčinu nenalezl. Z dalšího povídání s maminkou Františka jsme zjistili, že manželství paní K. se rozpadlo. K manželství uvedla, že se oba s bývalým manželem plně věnovali zaměstnání, byli profesně úspěšní, ale trávili spolu málo času. Oba milovali Františka. Měli přátelé, byli finančně zajištěni, nikdo proto nepředpokládal náhlý rozchod. Františkov otec si našel milenkou, k čemuž se i přiznal. Domácí prostředí se změnilo, objevil se smutek, hněv a František nechápal, co se děje. Po několika týdnech se rodiče Františka dohodli, že se pokusí jejich vztah - manželství zachránit, ale nepodařilo se to.

Paní K. se rozhodla, že požádá o rozvod. S otcem se dohodli, že chtějí zachovat zavedený režim syna, František zůstane v péči matky a otec odejde. Šli společně za synem do pokoje a sdělili mu, že se rozvádí a otec se odstěhuje. František byl v šoku, neplakal, ležel na posteli, byl tichý a bledý. Paní K. ho utěšovala. František necítil nic, byl paralyzován. Otec se rozhodl, že je čas odejít a tehdy se poprvé objevila bolest na hrudníku. Tomu, co se s Františkem dělo, nikdo nerozuměl. V poradně byl prostor celé situaci porozumět. Domluvili jsme společné konzultace pro oba rodiče. Pochopili, že prožitek rozvodu je také fyzickou zkušeností, protože František

neměl žádnou kontrolu nad tím, co jeho rodiče dělají a co se následkem toho děje s ním. To je překvapilo. Naučili se, jak tlumit šok u dítěte, jak důležitý je proces vedení, jak pomoci dítěti uvolnit stažení (u Františka v oblasti hrudníku). Také pochopili, že zármutek je nevyhnutelný, ale trauma je zbytečné. Františkovy symptomy odpovídaly projevům traumatu, na který reagoval strachem, nikoliv smutkem. Šok překryl zármutek, neplakal. O rozvodu nechťel hovořit, nenacházel slova. Prožitek strachu prožil s pocitem bezmoci. V poradně jsme se setkávali s rodiči Františka a dohodli se na postupu, jak zmírnit dopady rozvodu, jak posílit vlastní stabilitu. Rodiče byli seznámeni s obecnými představami dětí, které prochází rozvodem, s nejzranitelnějšími fázemi tohoto procesu. Dále byli vedeni k tomu, aby Františka podporili v procesu zármutku, získali nástroje k tomu, jak to dělat. Při ukončování naší spolupráce uvedli, že chtěli syna chránit před frustrací a bolestí z rozvodu, ale v poradně pochopili, že úkolem rodičů je pomoci svým dětem setkat se s frustrací přímo a projít ji, skrze nepříjemné emoce, vlastním tempem a jedinečným způsobem.

„Domov není místo, kde bydlíš,
ale místo, kde ti rozumějí.“

– Christian Morgenstern

Lucie a Lukáš

Lucie a Lukáš přišli poprvé na začátku léta. Důvodem, pro který vyhledali psychologa, byly potíže ve vztahu, který byl podle jejich slov jako na „horské dráze“ – chvíli líbanky a chvíli skoro rozvod. Střídání těchto stavů, resp. zejména „rozvodová fáze“, kdy se Lucie s Lukášem intenzivně hádají a pak spolu třeba i týden nemluví, se negativně odráží na jejich dětech, Leničce a Ládíkovi. Patrnější jsou tyto důsledky u mladšího z obou dětí, tedy Ládíka.

Lucie a Lukáš by v psychologické poradně chtěli dosáhnout takové změny, aby jejich konflikty nesměřovaly do extrému, aby se dokázali po hádce rychleji udobřit a hlavně, aby toto všechno nezasahovalo děti.

Poměrně rychle docházíme k tomu, že záminky hádek jsou často velmi malicherné, že skutečným důvodem bude asi něco jiného, ale oni sami neví co. Také se zdá, že každý vnáší do konfliktů svou dřívější zkušenost, jako by se vlastně hádali s někým jiným ve svém životě. Domluvili jsme se tedy na tom, že zkusíme objevit příčiny vzájemných konfliktů a porozumět jim, jinak řečeno zjistíme, proč se hádají a čeho chtějí hádkou dosáhnout, případně jak toho samého dosáhnout bez hádky. A také jak hádce předcházet a jak se efektivněji udobřit.

Jednou z důležitých věcí, na kterých se dalo od začátku stavět, byl potenciál klientů ke spolupráci. A to nejen s psychologem, ale také spolu navzájem. I jejich hádky byly takovým projektem spolupráce, protože tím směřovali k nějakému společnému cíli. Dokázali také aktivně spolupracovat ve chvíli, kdy k psychologovi přijeli pohádaní. Dali v tu chvíli stranou svou rozepři a snažili se směřovat ke společnému

cíli, tedy k pozitivní změně. Postupně rovněž byli schopni vnímat své odlišnosti dané nejen jejich osobnostními charakteristikami, jejich předchozí životní zkušeností, ale třeba i tím, jak je formuje jejich povolání a čím a proti čemu se sami chrání. Postupně se objevovaly další rozdílnosti, ale i překážky společných cílů. Například jejich rodinná strategie, kterou by bylo možné nazvat „Nejdřív děti, pak si budeme užívat“, byla ve fázi, kdy si už mohli užívat, ale místo toho se „raději“ hádali, jak sdělila Lucie.

Celkem proběhla 4 setkání, kdy jedno bylo bez Lucie, jenom s Lukášem. Oba si přitom dokázali uvědomit, co je pro ně důležité, co chtějí a taky co nechtějí. Dokázali se zaměřit na pozitivní společné cíle, na věci, které je spojují a při kterých má velkou cenu spolupracovat. Dokázali také akceptovat jejich odlišnosti a nenutit druhého k zásadní změně. A společné cíle je také vlastně dovedly k tomu, že už nakonec žádnou pomoc nepotřebovali.

Ještě jsme se domluvili na „kontrolu“ za 2-3 měsíce, ale z domluveného termínu se omluvili s tím, že je vše v pořádku a ušetřený čas ať věnují někomu, kdo pomoc potřebuje mnohem víc než oni sami.

„Být rodinou znamená, že jste součástí něčeho úžasného. Znamená to, že budete milovat a budete milováni po zbytek svého života.“

– Lisa Weed

Náhradní rodinná péče

Posuzujeme, připravujeme, doprovázíme

V loňském roce jsme i nadále realizovali pro Krajský úřad Moravskoslezského kraje odborné psychologické posouzení a přípravu žadatelů o náhradní rodinnou péči, a to pěstounskou péči na přechodnou dobu, klasickou – neboli dlouhodobou pěstounskou péči a osvojení. Přestože tato činnost byla i v loňském roce značně ztížena vládními nařízeními, podařilo se nám posoudit a připravit **256 žadatelů a jejich 115 dětí na roli náhradního rodiče a přijetí „cizího“ dítěte do rodiny v rámci 26 kurzů.**

Pro tuto oblast činnosti je významné, že Centrum psychologické pomoci od roku 2013 praktikuje v maximální možné míře model práce v oblasti pomoci ohroženým dětem s názvem **PRIDE**. Disponuje týmem lektorů a dokonce 2 master lektory programu.

V průběhu roku 2021 jsme provázeli **453 pěstounských a poručnických rodin**, (631 pěstounů a 631 dětí v pěstounské péči – ano, čtete správně, množství pěstounů i dětí je shodný), se kterými jsme měli uzavřenou dohodu o výkonu pěstounské péče. V rámci této činnosti jsme se snažili vnímat individuální i specifické potřeby pěstounských rodin, zvláště v této nelehké době, kterou provázela spousta omezení a zákazů. Tak jako v roce 2020, i v roce 2021 jsme byli náhradním rodičům nápomocní s distanční výukou jejich dětí a zajištěním dalších specifických potřeb, které požadovali. Právě konkrétní individuální pomoc, dle potřeb náhradních rodin, je pro nás klíčem k úspěšné spolupráci s pěstouny, kterým poskytujeme jak zákonem stanovený rozsah pomoci respitní péče, vzdělávání, tak nabízíme naši odbornou psychologickou pomoc, vlídný a laskavý přístup sociálních pracovníků a také oje-

dinělou možnost kontaktu sedm dní v týdnu, 24 hodin denně přes naši nonstop telefonickou Linku důvěry.

V rámci pěstounské péče na přechodnou dobu jsme v roce 2021 doprovázeli **59 těchto náhradních rodin. Přechodní pěstouni pečovali o celkem 100 dětí**, z nichž 29 dětí bylo předáno do trvalé pěstounské péče, 9 dětí našlo novou rodinu v rámci adopce, 15 dětí se vrátilo zpět do své biologické rodiny a 8 dětí přešlo do ústavní péče. Zbýlých 39 dětí zůstalo nadále v PPPD. Jsme rádi, že i naše organizace je účastna transformace péče o nejmenší a nejzranitelnější děti, kterým svou náruč nabízí právě přechodní pěstouni namísto toho, aby byly děti umísťovány do ústavní péče. Jak probíhá péče o děti svěřené do pěstounské péče na přechodnou dobu, přibližuje následující příběh.

Manželé N. a jejich syn Ludvík

Manželé N. měli šťastné manželství, bydleli v krásném velkém domě, jediné, co jim v jejich spokojeném životě chybělo, byl dětský smích.

Logickým krokem jejich spokojeného vztahu bylo proto početí dítěte. Vždy si přáli mít velkou rodinu, mít děti, prožívat s nimi radosti i starosti. Ale vzhledem k tomu, že se paní Markétě nepodařilo ani po několika pokusech o umělé oplodnění otěhotnět, začali na základě doporučení svých přátel zvažovat variantu náhradní rodinné péče. Dospěli k názoru, že v jejich životě jim dítě chybí natolik, že rádi přijmou i „cizí dítě“, kterému mohou poskytnout rodinné zázemí a lásku. Vzhledem k tomu, že si přáli společně vychovávat dítě, bylo pro ně osvojení cestou, jak být úplná rodina. Z tohoto důvodu si přáli přijmout co nejmenší dítě, nejlépe z porodnice. Zdárně prošli v naší poradně psychologickým posouzením a přípravou žadatelů, kde se jim, mimo jiné, dostalo i podpory, a na konci celého procesu dostali doporučení k přijetí dítěte do NRP. Pak už jen zbývalo čekat. Po půl roce obdrželi manželé úžasnou zprávu, že se narodil chlapeček Ludvík mamince, která ho chce dát k adopci. Oba hned souhlasili a paní Markéta strávila pár dní s Ludvíkem v porodnici. Příchod Ludvíka do jejich rodiny byl velice idylický, vzájemné zvykání si na sebe proběhlo velmi přirozeně. Markéta i Jirka vnímají příchod syna do svého života jako zásadní zlom, je pro ně velikým darem a jsou za něj šťastní. Ludvíka přijala i jejich celá širší rodina a přátelé. Konečně jsou úplnou rodinou, jakou si vždy přáli být. Ludvíka vychovávají v pozitivní a klidné atmosféře. Ludvík je velmi hodné a zvědavé dítě, na kterém je vidět, že vyrůstá ve stabilním a láskyplném prostředí. Vzhledem k tomu, že Markéta s Jirkou vždy toužili po velké rodině, rozhodli se po dvou letech opět požádat o osvojení dalšího dítěte. Chtějí pro Ludvíka sourozence, a hlavně dát dalšímu dítěti, o kterého se jeho biologičtí rodiče nechtějí nebo nemohou starat, domov, lásku a péči. Už nyní se společně těší, že se jejich rodina rozroste o dalšího člena.

Proč slaví Honzík a Matýsek dvojce narozeniny?

Dvojčata Honzík a Matýsek se narodili mamince, která už měla dvě děti. O syna se starala babička a maminka žila jen se svou dcerkou, protože tatínek odešel a o děti se nestaral.

Žila velmi skromně, měla hodně problémů, byla nemocná a o děti se neuměla vždycky postarat tak, jak by chtěla, a proto se rozhodla dát miminkům šanci na lepší život. Požádala tedy sociální pracovníci na úřadě, aby dětem našla nové náhradní rodiče, kteří budou miminka milovat a dobře se o ně postarají.

Když se ale děti narodily, lékaři zjistili, že Matýsek je bohužel hodně nemocný a bude potřebovat každodenní odbornou péči. Proto si pro něj přijely tety z Dětského centra Domeček, kde o něj pečovaly společně s paní doktorkou. Honzík se narodil jako zdravé miminko, a tak si jej mohli domů z porodnice odvézt přechodní pěstouni, kteří měli dům nedaleko za městem a moc rádi se starali o děti. A hádejte, kteří pěstouni mají domeček nedaleko za městem a moc rádi pečují o děti? Nebyl to nikdo jiný než manželé Hoječtí, které naše organizace doprovázela v době, kdy poskytovali přechodnou pěstounskou péči.

Čas běžel a neuplynuly ani 4 měsíce a našli se úžasní lidé, kteří byli ochotni pečovat o obě děti a nebáli se starat ani o nemocného Matýska, který potřeboval opravdu hodně lásky a péče, protože jeho zdravotní problémy byly vážné a bylo třeba s ním jezdit velmi často k různým lékařům a také musel absolvovat několik operací. Proto si nová náhradní maminka s tatínkem nejprve vzali do péče Matýska a za nějakou dobu také Honzíka a požádali naši organizaci o doprovázení při výkonu pěstounské péče. Společně s náhradními rodiči jsme pak prožívali a řešili radostné, ale i náročné situace, které život přinášel a byli jsme svědky jejich odhodlanosti

dát oběma dětem tu nejlepší péči a bezpodmínečnou lásku, díky které se nakonec podařilo překonat většinu zdravotních komplikací Matýska. A protože Matěj byl opravdu velký bojovník, tak svého brášku brzo dohnal ve vývoji a stal se z něj také velmi bystrý a zvědavý chlapec.

Když byli poprvé všichni spolu doma, řekl si nový tatínek a maminka, že by tento den mohli kluci slavit druhé narozeniny, protože pro ně se narodili právě v tento den. A od té doby slaví Honzík a Matýsek v zimě narozeniny a na jaře „přivezeniny“. Kluci se tak své nové mamince nenarodily z břicha, ale ze srdíčka a noví náhradní rodiče se nakonec rozhodli o chlapce pečovat celoživotně v rámci osvojení. Jsme opravdu moc rádi, že se nám společně podařilo zpracovat také životní příběh obou chlapců formou pohádky o tom „Proč slaví Honzík a Matýsek dvojce narozeniny“, díky které mohou již nyní náhradní rodiče pracovat s identitou obou dětí a postupně jim předávat informace o jejich minulosti. Moc nás těší, že jsme jim alespoň na začátku jejich cesty náhradním rodičovstvím mohli být průvodci a měli tak možnost pozorovat, jak děti rozkvetou, když navážou blízký vztah a mají možnost žít v přirozeném rodinném prostředí, plném lásky a vzájemného pochopení.

„Rodina je tam, kde život začíná a láska nikdy nekončí.“

– neznámý autor

Poděkování

Manželé Jarmila a Josef Hoječtí se v roce 2016 rozhodli stát pěstouny na přechodnou dobu. Absolvovali odborné psychologické posouzení včetně přípravy a v roce 2017 se stali pěstouny na přechodnou dobu. Jejich první přijaté dítě byl Mireček, kterého přijali v dubnu 2017 přímo z porodnice a pečovali o něj s láskou a starostlivostí téměř celý rok, než byl umístěn do dlouhodobé pěstounské péče. Následně přijali do péče Kristýnku, o kterou pečovali přibližně půl roku, než si její teta upravila podmínky a byla jí svěřena do příbuzenské pěstounské péče. Třetím a posledním miminkem, kterému poskytli lásku a domov, byl Honzík, který jim byl svěřen do přechodné pěstounské péče v prosinci 2018. Honzíkovi se v květnu 2019 našla vhodná náhradní rodina, která si jej převzala do dlouhodobé pěstounské péče a následně si jej i adoptovala.

V době, kdy pěstouni pečovali o Honzíka, začala mít pěstounka zdravotní problémy a po jeho předání musela bohužel zůstat v dlouhodobé pracovní neschopnosti a následně požádat o vyřazení z evidence pěstounů na přechodnou dobu. Paní Hojecká následně nastoupila o rok dříve do předčasného důchodu a jelikož její manžel již v důchodu byl, mohli by si říci, že už dostatečně pomohli dětem, které nemají to štěstí vyrůstat ve své původní rodině a užívat si zasloužený odpočinek. Jelikož jsou to ale lidé, kteří skutečně mají rádi děti a myslí více na druhé než sami na sebe, nabídli jsme jim další spolupráci týkající se zajišťování hlídání dětí v době vzdělávání pěstounů. Manželé Hoječtí s tímto souhlasili a od ledna 2020 nám pomáhají hlídat děti. Začali s ostravskou poradnou jezdit i na víkendové pobyty, kde se v době vzdělávání pěstounů naplno věnují dětem, hrají si s nimi a povídají dle jejich zájmu. O tom, jak je jejich péče o děti skvělá a jak to s dětmi hezky umí, se doslechly kolegyně z karvinské poradny, a tak s nimi navázali spolupráci. Manželé Hoječtí v roce

2021 k Vánocům darovali pěstounským dětem do herny v Poradně pro NRP v Ostravě šlapací autíčko, aby se děti nemusely přetahovat o jejich oblíbenou hračku...

Chtěli bychom tímto manželům Hojeckým velmi poděkovat za příjemnou a dlouhodobou spolupráci ve prospěch dětí, které žijí v náhradní rodinné péči. Vážíme si Vás a přejeme Vám hodně zdraví a spokojenosti do dalších let!

** Manželé Hoječtí nám dali souhlas s uvedením jejich skutečných jmen*

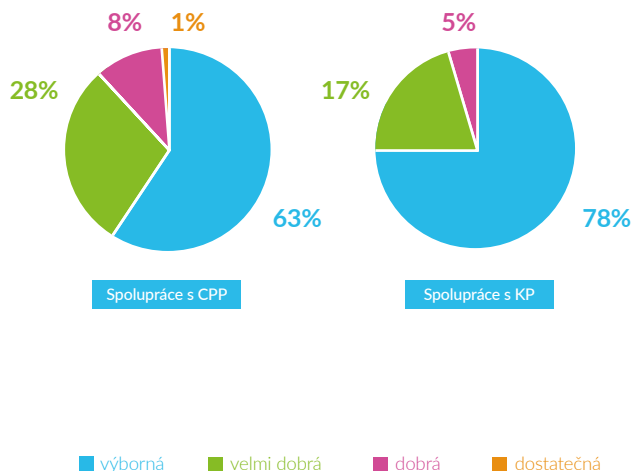

Spokojenost pěstounů s našimi službami

Naše organizace každoročně zjišťuje spokojenost pěstounských rodin s poskytovanými službami v rámci uzavřených dohod o výkonu pěstounské péče, a to prostřednictvím anonymních zpětnovazebných dotazníků. Nejinak tomu bylo i v loňském roce. Ze 420 rozeslaných dotazníků se nám podařilo získat zpětnou vazbu od 58 % pěstounských rodin, což představuje návratnost 234 dotazníků.

Velmi nás těší, že 91 % respondentů vnímá spolupráci s naší organizací jako výbornou nebo velmi dobrou. Spolupráci s klíčovými pracovníky hodnotili pěstouni ještě pozitivněji, a to v 95 % jako spolupráci výbornou či velmi dobrou.

To poukazuje na vysokou profesionalitu pracovníků, odbornost a kvalitu poskytovaných služeb. Z odpovědí vyplývá, že pro klienty je důležitý lidský a přátelský přístup našich pracovníků, jejich empatie, vstřícnost, trpělivost, nestrannost a ochota. Důležité je pro naše klienty i hezké prostředí našich pracovišť a do většiny z nich snadná dostupnost.

Ze sesbíraných dotazníků dále vyplynulo, že nabídku vzdělávacích témat a forem vzdělávání hodnotí **79 % pěstounů jako výbornou a velmi dobrou**. U pěstounů se těší největší oblibě **víkendová vzdělávání s pobytem** (34 %) a pravidelná setkání 1x měsíčně v rozsahu 2 až 4 hodin (27 %). Třetí skupinu s největším ohlasem pak získala forma **e-learningového vzdělávání** (19 %), které jsme zavedli v době pandemie Covid-19 již v roce 2020 a v roce 2021 rozšířili o další témata. Celodenní vzdělávání v délce 6-8 hodin považuje za atraktivní 10 % pěstounů a 8 % pěstounů volí nejraději vzdělávání o víkendových dnech (bez pobytu). **V době vzdělávání nabízíme pěstounům zajištění hlídání dětí**, čehož v roce 2021 využilo 47 % respondentů, z toho 97 % jich bylo s hlídáním plně spokojeno. S podporou v rámci krátkodobé respitní péče uvádí spokojenost 90 % pěstounů, v případě dlouhodobé respitní péče je to pak 92 %.

Pěstouni mají možnost v závěrečné části dotazníků kolik napsat a jsme potěšeni, že se objevily pouze kladné a děkovné vzkazy, jako např. „Jsme rádi, že v případě potřeby máme k dispozici zkušené odborníky.“, „Děkujeme za milý přístup, ochotu, vstřícnost a pochopení.“ nebo také „Se vším jsem spokojená, pracovnice CPP jsou velmi příjemné, ochotné a vždy mi se vším pomohly, mohu jen chválit a nikdy se neostýchám je požádat o pomoc.“. Jsme velmi rádi, že naše podpora a neustálé zvyšování kvality

našich služeb pro pěstounské rodiny se v praxi setkává s takto kladnou odezvou.

Centrum psychologické pomoci v roce 2021 pokračovalo v realizaci víceletého projektu (2019–2023) Pěstounská péče příbuzných, který finančně podporuje Nadace Sirius. Připomeňme, že inovativní myšlenkou projektu bylo konstatování nutnosti zaměřit se na potřeby příbuzných pečujících o přijaté dítě a identifikace jejich pohledů, vnímání a zkušeností z přímého výkonu péče o děti. Vstupní hypotézou bylo přesvědčení, že pečující dokážou sami lépe definovat své potřeby než řada odborníků, kteří se kolem nich vyskytují a přinášejí mnohdy „dobré“ rady. **V první fázi projektu** – výzkumném šetření – bylo v průběhu roku 2020 provedeno kvalitativní šetření, doplněné posléze kvantitativním zjištěním, které mělo hlavní cíl zjištění a strukturaci potřeb pečujících osob. Jak bylo výzkumným šetřením potvrzeno, příbuzenští pěstouni mají silnou potřebu rychlé, okamžité podpory doprovázející organizace (ne pouze OSPOD) při přípravě domácnosti a jejích členů na přijetí dítěte, s cílem podpořit sociální fungování domácnosti těsně po přijetí dítěte. Dále je konstatována nutnost zajištění konzistentních informací ještě před zahájením péče (tzn. ihned po prvotním sdělení, že je zvažována možnost péče příbuzných). Na základě řady zjištění lze konstatovat, že příbuzenským pěstounům je vhodné poskytnout jinou podobu a formu doprovázení. Odlišnosti spojené se specifiky příbuzenské péče, zvláště na jejím počátku, vyžadují odlišný koncept podpory a doprovázení příbuzných pečovateli.

Od počátku roku 2021 jsme v rámci projektového týmu intenzivně pracovali na vytvoření metodických, vzdělávacích, pracovních, informačních materiálů, které reflektují ve výzkumném šetření zjištěné potřeby příbuzenských pěstounů a nabízejí způsoby, jak tyto potřeby naplnit. Všechny vytvořené materiály jsou dostupné na našich webových stránkách v sekci věnující se pěstounské péči.

Zda se nám podařilo vytvořit postupy, které mohou být užitečné v praxi, jsme se pokusili ještě v závěru roku 2021 pilotně ověřit v naší organizaci, kdy jsme v těsné spolupráci s některými pracovníky oddělení sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) vytipovali 5 rodin, s nimiž

jsem absolvovali podstatnou část námi navrhovaného inovativního postupu, tj. doprovázení před doprovázením. Z dílčích reflexí na společnou práci sociálních pracovníků OSPOD, příbuzenských osob vytipovaných jako potenciální pečující osoby o ohrožené dítě a našich klíčových pracovníků, můžeme učinit zatím předběžný závěr, že tento způsob práce může významně napomoci budoucím pečujícím osobám, ale zvláště zlepšit situaci dětí, které do jejich péče budou svěřeny.

V roce 2022 budeme pokračovat v dalších fázích projektu. Chceme námi vypracované nové metodické postupy ověřit prostřednictvím jiných doprovázejících organizací v Moravskoslezském kraji a v další fázi pak i ve vytipovaných krajích ČR. Projekt bude vrcholit konferencí plánovanou na únor 2023.

Za naši organizaci je odborným garantem projektu PaedDr. Zdeněk Moldrzyk.

Centrum psychologické pomoci se od r. 2016 podílí na multidisciplinární spolupráci inspirované cochemskou praxí při rozhodování ve věcech péče o nezletilé děti. Tato praxe se snaží vést rodiče, kteří se rozcházejí nebo rozvádějí, aby fakticky převzali rodičovskou odpovědnost a zodpovědnost za rozhodnutí o budoucím životě svého dítěte. U cochemské praxe je upřednostňováno smírné řešení a uzavření dohody ve věci péče o nezletilé děti. O tom, jak to probíhá v praxi, vypovídá následující příběh.

Domluvit se lze i bez soudu

Do poradny se dostavili rodiče pětileté dcery na doporučení soudu v souvislosti s probíhajícím řízením o změnu úpravy péče a výživy.

Rodiče se rozešli před 2 lety a v rámci spolupráce s poradnou uzavřeli dohodu o péči. Tato fungovala, postupně však začala docházet mezi rodiči ke konfliktům, což zhoršilo jejich vzájemnou komunikaci i ochotu se domlouvat. Do poradny přišli v situaci, kdy otec matku nezdraví, má výhrady k její péči, domnívá se, že směrem k dceři jdou od matky nevhodná sdělení. Z jeho strany je zájem o nastavení střídavé péče z důvodu většího zapojení do péče o dceru.

Otec má nový partnerský vztah, matka žije s dcerou sama, s péčí jí vypomáhá babička.

Rodičům bylo poskytnuto poradenství zaměřené na potřeby dítěte i projevy dětí, které se nacházejí v dlouhodobém konfliktu rodičů (odlišná sdělení dítěte každému z rodičů, uzavírání koalice s rodičem, odmítání telefonické komunikace s rodičem v době, kdy je u druhého rodiče). S rodiči bylo hovořeno o rodičovské odpovědnosti, roli obou rodičů při výchově dítěte, respektu k rodičovské roli druhého rodiče, důležitosti pozitivní komunikace o záležitostech dcery a dopadech rodičovského konfliktu na dítě. Rodiče byli vedeni k hledání smírného řešení a hledání možností ekvivalentního zapojení obou rodičů do péče.

Rodiče se dohodli na další spolupráci s psychologem poradny a zároveň požádali soud o odročení soudního jednání o 2 měsíce. Rodiče absolvovali u psychologa oddělené konzultace, kde zpracovávali původní vztah, důvody jeho ukončení, emoce, které prožívají. Oba vyjádřili přání vycházet spolu lépe a zajistit dceři stabilitu potřebnou pro její vývoj. Oba souhlasili s konzultací dítěte v poradně.

Děvčátko se dostavilo v doprovodu obou rodičů. Kontakt navazovalo lehce, bylo schopno popsat kde a s kým bydlí,

namalovalo obrázek rodiny, kde byli oba rodiče. Velmi intenzivně dívka vnímala, že jsou tady pro ni oba rodiče společně (sdělovala: „vidíš? Oni se tady nehádají...“). Během konzultace se ve spolupráci s dcerkou vystřídali oba rodiče, u obou se jednalo o velmi pěkný vztah a pevné citové pouto k dceři. Situace s rodiči byla důkladně probrána, oba byli vedeni k hledání smírného řešení.

Následnou konzultací rodiče sdělují, že si uvědomili, že se v záležitostech dcery musejí naučit lépe fungovat a dělat kompromisy. Otec vnímá pozitivně zlepšení komunikace mezi rodiči, nejen s ohledem na dceru, ale i on se cítí více v pohodě.

Oba se dohodli na zpětvzetí návrhu na změnu péče s tím, že se dohodli mimosoudně. Zároveň oba deklarovali zájem, ochotu i schopnost se v případě potřeby domluvit dle aktuální situace.

Po 2 měsících došlo ke kontrolnímu setkání, kdy oba vnímají zlepšení vzájemné komunikace, zlepšení schopnosti spolupracovat jako rodiče. Popsali i výchovně náročnou situaci, kterou řešili v MŠ a byli schopni nastavit jednotný rodičovský postup. Oba rodiče mají zájem na zachování nastaveného přístupu v péči o dceru se zapojením obou rodičů do péče.

S rodiči byly probrány možnosti další spolupráce s poradnou. Bylo dohodnuto, že se v případě potřeby jednoho či obou ozvou a domluví si v poradně společnou konzultaci rodičů, kdy tento způsob řešení vnímají jako funkčnější než vyvolání dalšího soudního sporu.

Tento příběh dokazuje, že pokud rodiče dokážou v době rozchodu – rozvodu oddělit své partnerské konflikty od rodičovství, vnímat rozpad rodiny nejen svým pohledem, ale zejména pohledem svých dětí a přistupovat k řešení své situace aktivně v duchu spolupráce, je možné zmírnit negativní následky pro sebe, a především pro děti.

A woman with long dark hair is seen from the back, looking into a mirror. The mirror is covered in condensation, and her reflection is visible. The scene is dimly lit, with a soft light source visible in the background.

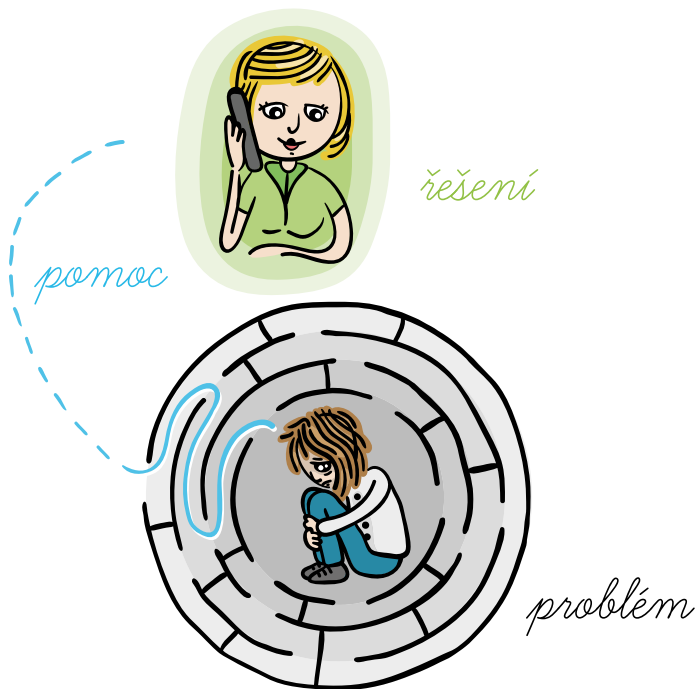
Linka důvěry

24

HODIN
DENNĚ

Linka důvěry

Nebudte na to sami...

Linka důvěry (dále jen LD) Karviná, neboli telefonická krizová pomoc, je poskytována osobám, které se nacházejí v obtížné životní situaci, kterou přechodně nemohou řešit vlastními silami, případně se cítí v ohrožení zdraví nebo života. LD je pro tyto osoby k dispozici nepřetržitě 24 hodin denně, sedm dní v týdnu. Služba není omezena věkem ani regionem. Pracoviště LD deklaruje a zaručuje klientům anonymitu, důvěrnost a bezpečné prostředí.

Vedle krizové pomoci nabízí pracovníci LD také poradenství, doprovázení a sdílení v náročných životních situacích. LD poskytuje informace, případně kontakty na zařízení odpovídající potřebám klienta. Také proto spolupracuje pracoviště s dalšími odborníky a organizacemi, zejména v sociální oblasti. V loňském roce, vzhledem k obecnému ohrožení nemocí Covid-19, byla linka bezpečným místem, kde klienti mohli sdílet své problémy, případně konzultovat záležitosti svého života, včetně covid. Služba LD Karviná spolupracovala v rámci oborové organizace ČA-PLD (Česká asociace pracovníků linek důvěry) na výzkumech týkajících se reflexe potřeb osob volajících na linky důvěry.

☎ Telefon*
596 31 80 80 nebo 777 499 650

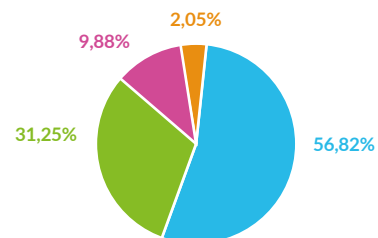
* Cena je účtována dle ceníku vašeho operátora.

💬 Skype /zdarma/
LINKA.DUVERY.KARVINA

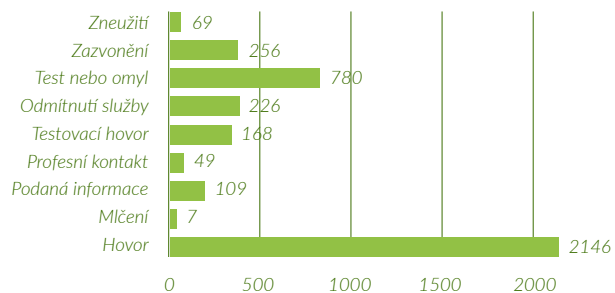

Graf délky hovorů

- do 10 minut
- 11-30 minut
- 31 - 60 minut
- 61+ minut

Graf četnosti kontaktů

*„Vlídna slova přátel jsou
jako záchranný člun na moři
beznaděje...“*

– Vlastimil Staš

Když volají výčitky svědomí

Pracovníci na Lince důvěry jsou na telefonu nepřetržitě pro všechny volající, kteří potřebují pomoci v situaci, s níž si nevědí rady, když prožívají emoce, u kterých mají pocit, že je nevládají.

Na denní službu na Lince důvěry přichází pracovníce, přebírá službu od odcházející kolegyně, připravuje si čaj. Zvoní telefon... Volá mladší žena, je zjevně rozrušená, pláče. „V noci jsem se dozvěděla, že moje sestřenice spáchala sebevraždu.“ Jen vyslovit tuto větu jí stojí hodně úsilí, slova jsou přerušována prudkými vzlyky. „Linkařka“ volající dává prostor, aby mohla bezpečně prožít emoce. Normalizuje pocity klientky s tím, že je normální cítit to, co nyní cítí. „Ona Milada chodila k psychiatrovi, už v minulosti se pokoušela zabít, nechtěla o tom ale mluvit, i když jsem jí to nabízela. Jsem hrozná, že jsem to nepoznala, měla jsem se více ptát.“ Je jasné, že klientka prožívá silné výčitky, že přebírá odpovědnost za rozhodnutí své sestřenice ukončit život. Mluví o tom, že ani jiní to nepoznali, popisuje, že se společně setkávali se skupinou přátel, kde panovaly velmi dobré vztahy, trávili společně volný čas – na horách, koncertech, v taj-či. Teď si v noci volali, sdíleli tragédii, společně vyjadřovali smutek, ale i to, že nechápou....

Pracovnice linky důvěry podporuje prožívání emocí, které slyší – smutek, lítost, bezmoc, pak ale i naštvání a zlost. Klientka mluví o tom, že odkládala setkání se sestřenicí, v poslední době měla hodně práce, i v rodině měla problémy a nemoci, covid, nyní si to všechno vyčítá. „Kdybych si na ni udělala čas, tak se to možná nestalo...“, propuká v další pláč. Pak se omlouvá, že brečí. „Linkařka“ omluvy odmítá, pláč je na místě, je úlevný, může pomoci od tlaku, který volající pociťuje. Radí, aby se tomu klientka nebránila.

Opakovaně mladá žena hledá odpověď na otázku „proč to udělala...“

„Linkařka“ pojmenuje důležitou věc - že možná na některé otázky nemusí nikdy najít odpověď. Může se zlobit na sestřenici, že to udělala, že s jejím rozhodnutím a činem nemusí souhlasit... Pracovnice oceňuje, že klientka o svých pocitech mluví otevřeně – k lítosti se přidává i trocha té zloby. „Vždyť na to nemusela být sama! Nabízela jsem jí pomoc, mohla říct, že je to tak zlé. I ostatní by pomohli!“ Pocity jsou stále hodně silné: „Odmítla jsem s ní jít na kafe a na víno, prostě jsem neměla čas. Nebo jsem si ho neudělala... Vždyť měla ještě život před sebou,“ vyčítá si a dál posiluje výčitky svědomí. „Kdybych šla, tak by to možná neudělala... Co je to za hroznou nemoc, co nám to ta hlava dělá, že někoho donutí spolykat prášky na spaní nebo skočit pod vlak,“ vyjadřuje klientka nepochopení, je v lítosti, slzách.

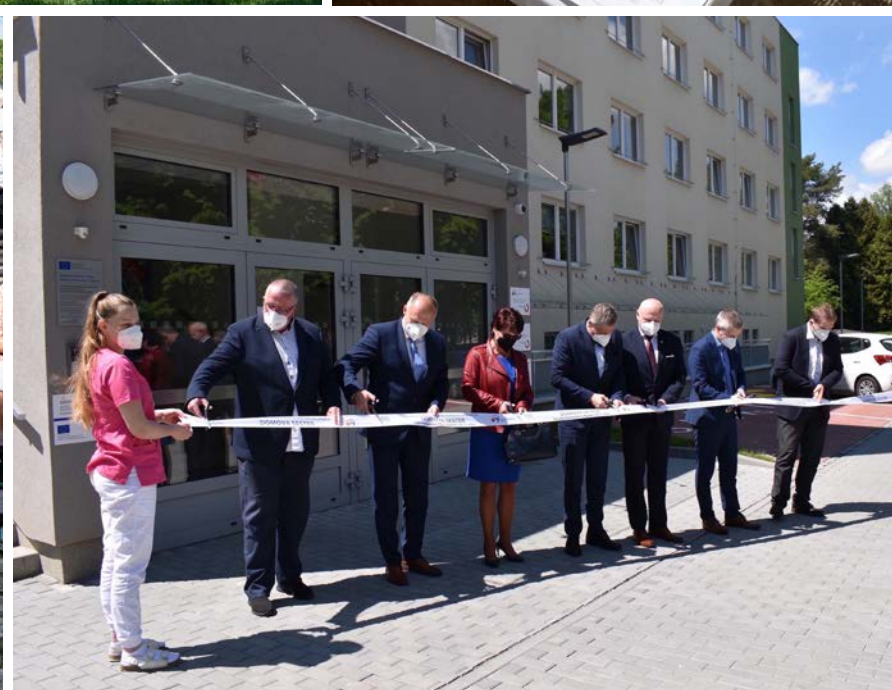
„Linkařka“ má snahu plačící ženu vyvinut ze zodpovědnosti za něco, co neměla a ani nemůže mít pod kontrolou. Shrnuje to všechno, co pro svou sestřenici udělala sama i co udělali společně s přáteli. Vždy tam pro ni byli, opakovaně padla nabídka pomoci, možnosti si promluvit.

Klientka se postupně trochu uklidňuje, prožívá těžkou chvíli, je pravděpodobné, že se smutek a pláč zase objeví, pracovníce doporučuje se nebránit, v bezpečí si poplakat. Je na místě být v kontaktu s přáteli, netlačit na sebe. Volající v závěru hodinového hovoru pojmenuje, že jí pomohlo, že sebevraždu sestřenice nemusí schvalovat, ale jen přijmout toto její rozhodnutí.

* Příběh není skutečný, vychází ze zkušeností pracovníků LD Karviná (kontakt: 59 631 80 80, 777 499 650).

Rok 2021 v Centru psychologické pomoci

Kontakty na naše poradny

Centrum psychologické pomoci

[/sídlo organizace/](#)

Na Bělidle 815, 733 01 Karviná

Telefon: 773 751 754, e-mail: cepp@cepp.cz

Bruntál

Jesenická 1757/5, 792 01

Telefon: 777 499 632, e-mail: bruntal@cepp.cz

Frýdek – Místek

F. Čejky 427, 738 01

Telefon: 777 499 635, e-mail: fm@cepp.cz

Karviná – Fryštát

Karola Šliwky 620/7, 733 01

Telefon: 777 499 648, e-mail: karvina@cepp.cz

Nový Jičín

Štefánikova 826/7, 741 01

Telefon: 777 499 633, e-mail: nj@cepp.cz

Opava

Olomoucká 2520/74, 746 01

Telefon: 777 499 630, e-mail: opava@cepp.cz

Ostrava

Hornická 2806/84, 702 00

Telefon: 777 499 639, e-mail: nrp@cepp.cz

Naše pracoviště se většinou nacházejí v centrech měst a jsou dobře dostupná městskou hromadnou dopravou. Všechna naše pracoviště jsou bezbariérová.

Informace o provozní době jednotlivých pracovišť naleznete na:

www.cepp.cz

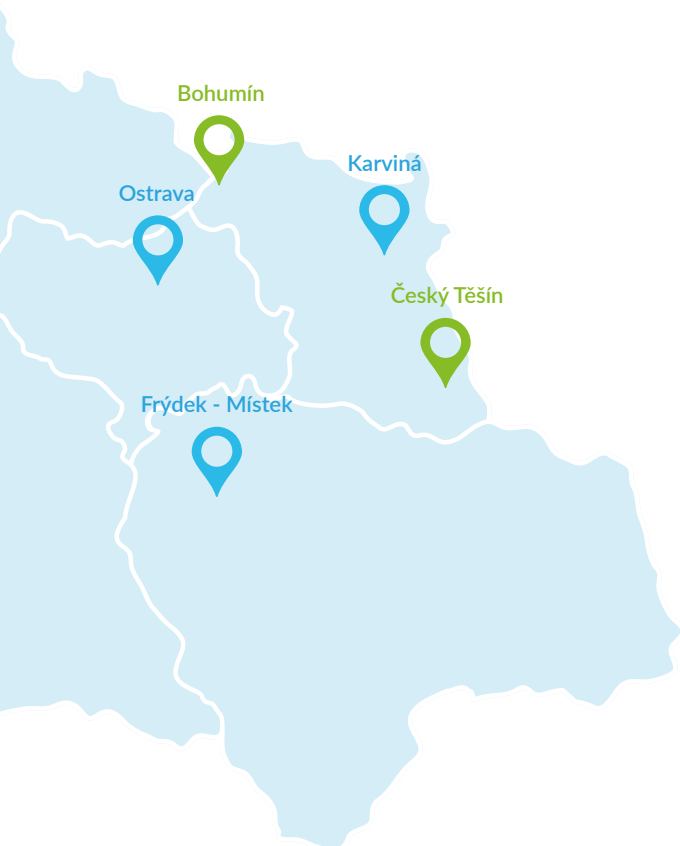

Naše poradny,
kde jsme klientům
k dispozici v pracovní dny.

Naše kontaktní místa,
kde jsme pro Vás k dispozici
po předchozí domluvě.

**CENTRUM
PSYCHOLOGICKÉ POMOCI**

Za podporu děkujeme:

**Moravskosleský
kraj**

**NADACE
SIRIUS**

Použité zkratky:

CPP – Centrum psychologické pomoci

NRP – Náhradní rodinná péče

OSPOD – Oddělení sociálně právní ochrany dětí

PP – Pěstounská péče

MPSV - Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

VZ – Výroční zpráva

Všechna jména a lokalizace klientů byla pro zachování anonymity změněna .

Vydalo Centrum psychologické pomoci, p. o.

Na Bělidle 815, 733 01 Karviná

Duben 2022

600 výtisků

Texty: Renáta Chytrová, Ivana Dorotíková,
Andrea Rzymanková

Grafická úprava: Ivana Kunová

Za spolupráci při tvorbě VZ děkujeme
našim kolegům/kolegyním na pracovištích.

Děkujeme!

www.cepp.cz

Příspěvková organizace
Moravskoslezského kraje

